

Apphero Sweden AB
Strandvägen 16
791 42 FALUN

Ifrågasatt konkurrensbegränsning – matbeställningsplattform online

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket kommer inte att utreda saken ytterligare.

Ärendet

Klagomålet

Apphero Sweden AB (Pizzahero) har i skrivelse som kom in till Konkurrensverket den 9 oktober 2015 gjort gällande att det konkurrerande företaget Onlinepizza Norden AB (Onlinepizza) har ställt ultimatum till de restauranger som har varit anslutna till båda företagens tjänst att välja att vara ansluten antingen till Pizzahero eller till Onlinepizza. Enligt Pizzahero blev effekten av förfarandet att restaurangerna valde att inte längre vara anslutna till Pizzahero.

Bakgrund

Onlinepizza erbjuder en beställningsplattform online för restauranger i Sverige som vill nå ut med sitt erbjudande om avhämtning och utkörning av mat. Pizzahero bedriver en likartad verksamhet med fokus i Dalaregionen.

I sitt standardavtal med anslutna restauranger har Onlinepizza tillämpat ett villkor (§ 4.6 i "Partneravtalet") med en lydelse enligt följande.

"Det är ej förbjudet att samarbeta med konkurrent till OnlinePizza Norden AB. Ingår Ni ett samarbete med konkurrerande verksamhet förbehåller OnlinePizza Norden AB sig rätten att avsluta samarbetet med Er med hänsyn till den risk för ökade kostnader och missförstånd som det kan innebära för Oss."

Konkurrensverket har tidigare fått klagomål om att Onlinepizza sagt upp restauranger som valt att samarbeta med andra företag som tillhandahållit beställningsplattform online.¹

Företagen

Pizzahero grundades år 2014 bl.a. i anledning av lokal efterfrågan i Falun om ett alternativ till den etablerade aktören Onlinepizza. Pizzahero erbjuder en beställningsplattform online där anslutna restauranger kan sälja mat för avhämtning eller utkörning. Pizzahero har som mest haft 20 anslutna restauranger, samtliga i Dalarnas län. I december 2015 hade Pizzahero 7 anslutna restauranger.

Onlinepizza etablerade sin verksamhet år 2007 och erbjuder en beställningsplattform online för restauranger i Sverige. Onlinepizza ingår sedan år 2012 i Delivery Hero-koncernen där Delivery Hero Holding GmbH är moderbolag. Onlinepizza har avtal med ca 1 200 restauranger.

Onlinepizza har i huvudsak anfört följande

Onlinepizza har sedan år 2007 upparbetat en kundbas bestående av slutkonsumenter som väljer att beställa hämtmat via Onlinepizzas tjänst.

Pizzahero har i princip uteslutande träffat avtal med restauranger som redan har avtal med Onlinepizza. Pizzaheros affärsmetod har gått ut på att kraftigt marknadsföra sina tjänster mot samarbetande restaurangers kunder. Firmanamnet Pizzahero möter då alla de kunder som beställt mat via Onlinepizza på ett sätt som skadar Onlinepizzas verksamhet.

Pizzahero har bl.a. marknadsfört sig genom reklam på anslutna restaurangers bilar, tröjor med Pizzahero-tryck på den som kör ut pizza till kund och s.k. reklamflyers till restaurangers kunder. Denna typ av reklam, som riktas direkt till Onlinepizzas kunder och som i många fall sker i samband med att kunden får en leverans beställd via Onlinepizza, skadar Onlinepizza.

Dessa affärsmetoder är inte acceptabla och Onlinepizza väljer därför att säga upp restauranger som samarbetar med beställningsplattformar som använder sig av denna typ av affärsmetoder.

Onlinepizza har inte haft några invändningar mot dubbelanslutning utöver detta ärende med Pizzahero och de tidigare ärenden som Konkurrensverket har utrett. Det finns många exempel på att restauranger samtidigt är anslutna till flera beställningsplattformar.

¹ Pizza 24 Nordic AB (dnr 341/2013) och Sydsvenska Dagbladet (dnr 677/2010)

Onlinepizzas restaurangnätverk ger inte upphov till några utestängningseffekter. Det finns totalt ca 26 500 restauranger i Sverige och Onlinepizza har avtal med ca 1 200 av dessa. Motsvarande siffror för Dalarna är totalt ca 450 restauranger varav 26 är anslutna till Onlinepizza. Konkurrerande beställningsplattformar, som t.ex. Pizzahero, kan bygga trafik genom att ansluta andra restauranger som erbjuder samma typ av mat som Onlinepizza erbjuder till slutkunder. Vidare påverkas marknaden av Onlinepizzas s.k. churnrate, dvs. kundflykt. Varje år lämnar ca 200 restauranger Onlinepizza och dessa restauranger får antas nå ut med sina erbjudanden på annat sätt, t.ex. genom annan beställningsplattform eller genom egen hemsida.

Konkurrensverkets utredning

I sin utredning har Konkurrensverket ställt frågor och erhållit information från Pizzahero, Onlinepizza och Gastrony AB som är innehavare till varumärket Pizza24.se.

Förändring av villkor i Partneravtalet

Under utredningen i ärendet har Onlinepizza valt att förtydliga § 4.6 i Partneravtalet så att ordalydelsen korresponderar med den faktiska tillämpningen. Efter ändringen kommer § 4.6 att ha följande lydelse.

”Ni är inte skyldiga att endast samarbeta med Oss. Om Ni väljer att också samarbeta med annan leverantör av beställningsplattform online förbehåller sig dock OnlinePizza Norden AB rätten att häva detta avtal med omedelbar verkan om objektiva godtagbara skäl föreligger, såsom att Ni bedriver otillbörlig marknadsföring i syfte att få kunderna att använda annan beställningsform än den OnlinePizza Norden AB tillhandahåller.”

Onlinepizza har uppgett att företaget har informerat samtliga företagens restauranger som är avtalsparter om den ändrade ordalydelsen av § 4.6. Den nya ordalydelsen kommer att träda i kraft den 1 maj 2016.

Skäl för beslutet

Vid en bedömning av om den fråga som har anmälts till Konkurrensverket ska granskas närmare väger Konkurrensverket bland annat in hur allvarligt det påstådda konkurrensproblemet är och hur viktigt det är att få ett vägledande avgörande. Av betydelse är även Konkurrensverkets förutsättningar att effektivt utreda och ingripa mot problemet. Konkurrensverket bedömer i varje enskilt fall om den fråga som anmäls ska granskas närmare.

Konkurrensbegränsande avtalsvillkor mellan företag i olika försäljningsled (s.k. vertikala avtal) eller förfaranden i form av påtryckningar, kan leda till utestängande effekter för faktiska eller potentiella konkurrenter. Under vissa förutsättningar kan sådana avtalsvillkor eller förfaranden strida mot förbudet i 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:579), KL, om konkurrensbegränsande avtal eller mot förbudet i 2 kap. 7 § KL om missbruk av dominerande ställning.

Även om ett avtal inte innehåller någon uttrycklig bestämmelse om exklusivitet, kan ett avtal vara problematiskt ur konkurrenssynpunkt om det i praktiken tillämpas som ett exklusivavtal.

Om ett förfarande i praktiken försvårar för kunder eller leverantörer att vara parallellt anslutna till konkurrerande plattformar kan det uppstå risk för konkurrensbegränsningar. Det kan leda till utestängning av konkurrerande plattformar och även motverka nyetablering. Effekterna påverkas bl.a. av graden av marknadsmakt hos respektive plattform och av hur stor andel av, för plattformarna relevanta, kunder eller leverantörer som omfattas av förfarandet. Effekterna påverkas även av kundernas eller leverantörernas incitament i övrigt att samarbeta med flera plattformar samtidigt.

I Onlinepizzas Partneravtal finns inte någon uttrycklig klausul enligt vilken restauranger åtar sig att endast vara anslutna till Onlinepizza. Som redovisats ovan har det emellertid funnits ett villkor där Onlinepizza har förbehållit sig en rätt att avsluta samarbetet om den samarbetande restaurangen väljer att också samarbeta med en konkurrent. Hittillsvarande utredning har inte gett stöd för att Onlinepizza i praktiken har tillämpat avtalet som ett exklusivavtal. Under handläggningen i ärendet har Onlinepizza dessutom valt att förtydliga ordalydelsen i det aktuella avtalsvillkoret.

Med hänsyn till vad som framkommit i utredningen, samt Onlinepizzas ändrade avtalsvillkor, anser Konkurrensverket att det saknas skäl att utreda ärendet ytterligare. Konkurrensverket skriver därför av ärendet från vidare handläggning.

Konkurrensverkets beslut att inte utreda saken vidare innebär inte ett ställningstagande till om Onlinepizzas tidigare eller nuvarande villkor i Partneravtalet strider mot konkurrensreglerna.

Särskild talan

Konkurrensverkets beslut att inte utreda det påtalade konkurrensproblemet ytterligare kan inte överklagas. Detta följer av 7 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:579), KL.

De företag som berörs av förfarandet kan däremot på egen hand väcka talan vid domstol för att få saken prövad enligt 3 kap. 2 § KL.

BESLUT

2016-04-14 Dnr 658/2015 5 (5)

Särskild talan om förbud mot konkurrensbegränsande samarbete mellan företag enligt 2 kap. 1 § konkurrenslagen eller missbruk av dominerande ställning enligt 2 kap. 7 § konkurrenslagen eller enligt artikel 101 respektive 102 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt väcks genom ansökan om stämning vid Marknadsdomstolen.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Martin Mandorff. Föredragande har varit konkurrensrådet Erik Westerström.

Martin Mandorff

Erik Westerström

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats

Kopia till:

Onlinepizza Norden AB